

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

Siseaudiitori aruanne

**Arvamus sisekontrollisüsteemi rakendamise ja
selle tulemuslikkuse kohta Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumis ja
tema valitsemisala asutustes**

Aruanne esitatakse:
kõrgemale juhtorganile,
tippjuhtkonnale

Sisukord

1. Taustainformatsioon.....	3
2. Arvamuse ulatus on seotud järgmiste valdkondadega ja nendes läbiviidud audititega.....	4
2.1 Toiduohutus, taime- ja loomatervis.....	4
2.2 Põllumajandus, maaelu ja toiduturg.....	4
2.3 Kalandus.....	5
2.4 Regionaalareng ja ühistransport.....	5
2.5 Tugifunktsioonid.....	5
3. Siseauditi juhi arvamus sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse kohta.....	6
4. Arvamuse andmisega seotud põhimõtted ja kaalutlused.....	7
4.1 Arvamuse andmisega seotud periood.....	7
4.2 Arvamuse ulatusega seotud piirangud.....	7
4.3 Sisekontrollisüsteemi hindamisel aluseks võetud põhimõtted.....	7
Lisa 1: Toiduohutus, taime- ja loomatervis.....	10
Lisa 2: Põllumajandus, maaelu ja toiduturg.....	16
Lisa 3: Kalandus.....	18
Lisa 3.1: EMKF tegevusauditid.....	19
Lisa 4: Regionaalareng ja ühistransport.....	22
Lisa 5: Tugifunktsioonid.....	23

1. Taustainformatsioon

Sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse eest vastutab ministeeriumis regionaal- ja põllumajandusminister ja tema valitsemisala asutuses asutuse juht¹.

Ministeeriumi siseauditi juhi ülesanne on tulenevalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 92² lõikest 4 anda arvamus ministeeriumi ja tema valitsemisala asutuste sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse kohta.

Siseaudiitori aruande koostamisel on lähtutud Vabariigi Valitsuse 04.10.2012. a määruse nr 79 „Täidesaatva riigivõimu asutuse siseauditeerimise üldeeskiri“ §-s 14 sätestatust. Ministeeriumi valitsemisalas on siseauditeerimise korraldamiseks moodustatud² kaks organisatsiooni:

1. Ministeeriumi siseauditi osakond täidab siseauditeerimisega seotud ülesandeid ministeeriumis, Põllumajandus- ja Toiduametis (PTA), Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskuses (LABRIS) ja Maaelu Teadmuskeskuses (METK). Siseauditi osakond täidab ka Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses sätestatud sertifitseerimisasutuse ülesandeid³ ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020 auditeerimisasutuse⁴ ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021–2027 auditeerimisasutuse⁵ ülesandeid.
2. Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA) on siseauditeerimise korraldamisel eraldi organisatsioon, kus siseauditeerimise kutsetegevusest tulenevaid ülesandeid täidab asutuse siseauditi osakond.
PRIA siseauditi osakonna juhataja esitab PRIA juhtkonnale arvamuse PRIA sisekontrollisüsteemi rakendamise ja tulemuslikkuse kohta.

Siseauditeerimise korraldamisel juhendatakse audiitortegevuse seadusest ja sellega seotud õigusaktidest, Vabariigi Valitsuse 04.10.2012. a määrusest nr 79 „Täidesaatva riigivõimu asutuse siseauditeerimise üldeeskiri“, valitsemisala siseauditeerimise sise-eeskirjast ning siseauditi osakonna põhimäärusest.

Siseauditi üksus on üldiselt vastavuses siseauditeerimise definitsiooni, eetikakoodeksi ja standarditega alates 2010. a. Viimane väline hindamine (sõltumatu väline kinnitus enesehindamisele) viidi läbi 2021. a⁶.

---

¹ Vabariigi Valitsuse seaduse § 49 lg 1 p 13¹ ja § 73 lg 1 p 2¹

² Maaeluministri 27.08.2018 käskkirja nr 121 „Siseauditeerimise sise-eeskiri“

³ Regionaalministri 06.11.2024. a käskkirja nr 268 Lisa 8 „Siseauditi osakonna põhimäärus“ p 3 alapunkt 7.

⁴ Regionaalministri 06.11.2024. a käskkirja nr 268 Lisa 8 „Siseauditi osakonna põhimäärus“ p 3 alapunkt 6.

⁵ Maaeluministri 17.04.2023 a käskkirja nr 57 „Volituste andmine Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021–2027 Eesti rakenduskava rakendamisasutuste ülesannete täitmiseks“.

⁶ Siseauditi üksuse perioodilise sisemise hindamise aruanne, allkirjastatud 12.05.2021. a; KPMG Baltics OÜ riskinõustamise ja siseauditi valdkonna juhi Viljar Alneku (CIA, CGAP, CFSA, CRMA) poolt läbi viidud välishindamise aruanne „Maaeluministeeriumi siseauditi osakonna enesehindamise tulemuste väline kinnitamine“, allkirjastatud 07.10.2021. a.

2. Arvamuse ulatus on seotud järgmiste valdkondadega ja nendes läbiviidud audititega⁷

2.1 Toiduohutus, taime- ja loomatervis

Tegevusvaldkond hõlmab toitu ja toiduohutust, loomade tervist ja heaolu, loomseid kõrvalsaaduseid ja neist saadud tooteid, põllumajandusloomade aretust, taimetervist, taimekaitset, geneetiliselt muundatud organismide tahtlikku keskkonda viimist toidu ja sööda tootmise eesmärgil, mahepõllumajandust, kaitstud päritolunimetusid, kaitstud geograafilisi tähiseid ja garanteeritud traditsioonilisi tooteid, taimset paljundusmaterjali, sorti ja sordikaitset, väetiseid, sööta ja söödaohutust ning nende valdkondade nõuetele vastavuse riikliku järelevalve teostamist.

Arvamuse andmisel on tuginetud järgmistele audititele (vt täpsemalt lisa 1):

- taimetervise valdkonna audit "Taimepasside kontrollisüsteem" (läbiviija: ministeeriumi siseauditi osakond);
- loomatervise valdkonna ametlikud kontrollid: sigade Aafrika katk (läbiviija: Euroopa Komisjoni tervise- ja toiduohutuse peadirektoraat (DG SANTE));
- söödahügieeni valdkonna ametlikud kontrollid (läbiviija: DG SANTE);
- loomades ja loomsetes saadustes esinevate toimeaine-, pestitsiidi- ja saasteainetejääkide kontroll (läbiviija: DG SANTE; audit nr 2021-7199 järelaudit);
- kalatoodete tootmist ja turuleviimist reguleerivad toiduohutuse kontrollisüsteemid (läbiviija: DG SANTE);
- laboratooriumite kvaliteedijuhtimissüsteemi auditid/nõuetele vastavuse kontrollid (läbiviijad: LABRIS-e ja METK-i kvaliteedijuhtimissüsteemi eest vastutajad, Eesti Akrediteerimiskeskus (EAK), Rahvusvahelise Seemnekontrolli Assotsiatsioon (ISTA), Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA), AS Metrosert).

2.2 Põllumajandus, maaelu ja toiduturg

Tegevusvaldkond hõlmab Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika ja selle tulevikuotsuste kujundamises osalemist ja selle elluviimist, Eesti maaelu arengukava ja riigiabi vastavate meetmete väljatöötamist ja rakendamist, teadus- ja arendustegevuse suunamist, põllumajandushariduse korraldamist, põllumajandussaaduste tootmise, töötlemise ja kaubanduse reguleerimist, mahepõllumajandust ja aiandustoodete kvaliteeti, maaparanduse korraldamist, põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõime parandamist, keskkonna parandamist, maapiirkonna ettevõtluse ja elukeskkonna arengu suunamist, sordi- ja tõuaretust ning ringbiomajandust.

Arvamuse andmisel on tuginetud järgmistele audititele (vt täpsemalt lisa 2):

- makseasutuse (PRIA) 2024. eelarveaasta EAGF-i ja EAFRD-i sertifitseerimisaudit (läbiviijad: ministeeriumi siseauditi osakond, KPMG Baltics OÜ ja Ernst & Young Baltics AS).

---

⁷ Peamised tegevusvaldkonnad tulenevalt ministeeriumi põhimäärusest – lähtutakse põhimäärusest, mis kehtis siseauditi üksuse 2024. a tööplaani kinnitamisel.

2.3 Kalandus

Tegevusvaldkond hõlmab kala- ja vesiviljelussaaduste tootmise, töötlemise ja turustamise koordineerimist, kutselise kalapüügi korraldamist ning Euroopa Liidu ühise kalanduspoliitika rakendamist (sh Eesti kalanduse strateegia ja riigiabi vastavate meetmete väljatöötamist ja rakendamist).

Arvamuse andmisel on tuginetud EMKF Auditeerimisasutuse kindlustandvatele töödele (vt täpsemalt lisa 3):

- EMKF tegevusauditid, kokku 29 väljamakse auditeerimine (läbivijad: ministeeriumi siseauditi osakond, KPMG Baltics OÜ).

2.4 Regionaalareng ja ühistransport

Tegevusvaldkond hõlmab regionaalpoliitika ja -arengu, kohaliku omavalitsuse poliitika ja kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise poliitika ning riigisisese ühistranspordipoliitika kavandamist ning elluviimist, postside korraldamist.

Arvamuse andmisel on tuginetud (vt täpsemalt lisa 4):

- AS Eesti Liinirongid (Elron) audit (läbivijja: Grant Thornton Baltic OÜ).

2.5 Tugifunktsioonid

Tegevusvaldkond hõlmab strateegilist planeerimist ja arendustegevust, siseauditeerimist, finants- ja raamatupidamisarvestust, infotehnoloogiat, õigusloomet, personalijuhtimist, sise- ja väliskommunikatsiooni, varade- ja dokumendihaldust.

Arvamuse andmisel on tuginetud (vt täpsemalt lisa 5):

- Euroopa Komisjoni merendus- ja kalandusfondi Eesti rakenduskava vastavusaudit (DG MARE).

3. Siseauditi juhi arvamus sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse kohta

Siseauditi juhina olen seisukohal, et läbiviidud toimingutega on tagatud piisav tõendusmaterjal aruande peatükis 2 kirjeldatud ulatuses järgmise arvamuse avaldamiseks:

ministeeriumi ja tema valitsemisala asutuste sisekontrollisüsteem on parandamist vajav, seda eelkõige järgmistes valdkondades:

- toiduohutus, taime- ja loomatervis;
- põllumajandus, maaelu ja toiduturg.

4. Arvamuse andmisega seotud põhimõtted ja kaalutlused

4.1 Arvamuse andmisega seotud periood

Arvamus antakse 2024. a kohta.

4.2 Arvamuse ulatusega seotud piirangud

Arvamuse ulatus on piiratud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ja tema valitsemisala 2024. a tööplaani⁸ kohaselt läbiviidud audititega ning teiste kindlustandvate töödega võttes arvesse meile kättesaadavaks tehtud ja teadaolevat informatsiooni (Lisad 1–5).

Samuti on tuginetud:

- Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi siseauditi üksuse 2024. a tegevusaruandes välja toodud kokkuvõttele auditi aruannetes kajastatud soovitude rakendamisest ministeeriumis ja tema valitsemisala asutustes. Kindlustandvate tööde tulemuste kohaselt kuulus aruandeaastal rakendamisele 41 soovitus. Järelduste käigus hinnati 41 soovitusel rakendamist, millest oli rakendatud 23 ja osaliselt rakendatud 18 soovitusel.

Riigieelarve seaduse § 79 lg 1 ja 2 kohaselt teostab Riigikontroll riigi majandusaasta koondaruande raamatupidamise aastaaruande auditi ja tehingute seaduslikkuse kontrolli. Riigikontroll lõpetab kontrolli hiljemalt aruandeaastale järgneva aasta 31. augustil. Seetõttu ei olnud võimalik eelpool nimetatud auditi tulemustega käesoleva arvamuse koostamisel arvestada.

Euroopa Komisjoni (DG AGRI) poolt 2024. a läbiviidud auditite⁹ tulemusi on arvesse võetud 2024. finantsaasta EAGF ja EAFRD sertifitseerimisauditi arvamuse koostamisel ulatuses, mis oli arvamuse koostamise ajaks (15.02.2025) teada. Kahepoolset koostumist Euroopa Komisjoni auditite leidude osas toimusid 2024. a, kuid Euroopa Komisjoni lõplikud seisukohad makseasutuses rahastamisvahendi rakendamise ja võlgade haldusega seoses ei ole hetkel veel teada.

Audiitorid järeldavad et kõik auditite käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad olukorda ja tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad sisekontrollisüsteemile hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitte esitatud/mitte teadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

4.3 Sisekontrollisüsteemi hindamisel aluseks võetud põhimõtted

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisala sisekontrollisüsteemi rakendamise ja selle tulemuslikkuse hindamisel on lähtutud:

- Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 92¹ fikseeritud sisekontrollisüsteemi põhimõtetest¹⁰;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 1306/2013, ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta;

⁸ Regionaalministri 21.02.2024 käskkirja nr 68 „Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi siseauditi üksuse 2024. aasta tööplaani kinnitamine“; Regionaalministri 11.11.2024 käskkirja nr 278 „Regionaalministri 21.02.2024. a käskkirja nr 68 „Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi siseauditi üksuse 2024. aasta tööplaani kinnitamine“ muutmine“.

⁹ EAGF ja EAFRD vastavuse kontroll (võlajuhutuste lootusetuks tunnistamine); EAFRD põhikontroll „Kõikide maksetaotluste piisav kontrollimine“.

¹⁰ Sisekontrollisüsteem võimaldab tagada:

- 1) õigusaktidest kinnipidamise;
- 2) vara kaitstuse raaskamisest, ebasihipärasest kasutamisest, ebakompetentsest juhtimisest ja muust sarnasest tingitud kahju eest;
- 3) asutuse tegevuse otstarbekuse asutuse ülesannete täitmisel;
- 4) asutuse tegevusest tõese, õigeaegse ja usaldusväärse informatsiooni kogumise, säilitamise ja avaldamise.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta;
- Komisjoni delegeeritud määrusest (EL) nr 480/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine (ametliku kontrolli määrus);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret;
- Komisjoni delegeeritud määrusest (EL) 2022/1172, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2116 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas ühises põllumajanduspoliitikas ning tingimuslikkusega seotud halduskaristuste kohaldamise ja arvutamise osas;
- Komisjoni rakendusmäärusest (EL) 2022/1173, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 kohaldamise eeskirjad ühise põllumajanduspoliitika ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi kohta;
- Komisjoni rakendusmäärusest (EL) 2022/128, 21. detsember 2021, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 rakenduseeskirjad seoses makse- ja muude asutustega, finantsjuhtimisega, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega, kontrollidega, tagatistega ja läbipaistvusega;
- Komisjoni delegeeritud määrusest (EL) 2022/127, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2116 makse- ja muid asutusi, finantsjuhtimist, raamatupidamisarvestuse kontrollimist ja heakskiitmist, tagatise ja euro kasutamist käsitlevate eeskirjadega.

Hinnang sisekontrollisüsteemile antakse neljaastmelisel skaalal, mille kirjeldus on toodud järgnevas tabelis.

Hinnangu skaala	Selgitus
Tulemuslik (mõjus)	Hinnatud sisekontrollimeetmed on adekvaatsed, sobivad ja mõjusad, andmaks põhjendatud kindlustunde, et riskid on juhitud ning eesmärgid saavutatakse.
Parandamist vajav	Välja on toodud üksikud konkreetsed kontrollinõrkused. Üldiselt on aga hinnatud sisekontrollimeetmed adekvaatsed, sobivad ja mõjusad andmaks põhjendatud kindlustunde, et riskid on juhitud ja eesmärgid saavutatakse.
Oluliselt parandamist vajav	Välja on toodud mitmed konkreetsed kontrollinõrkused. Hinnatud sisekontrollimeetmed ei taga põhjendatud kindlustunnet, et riskid on juhitud ja eesmärgid saavutatakse.
Nõuetele mittevastav	Hinnatud sisekontrollimeetmed ei ole adekvaatsed, sobivad ja mõjusad, et tagada põhjendatud kindlustunnet, et riskid on juhitud ja eesmärgid saavutatakse.

Marika Adler
Siseauditi osakonna juhataja asetäitja

/allkirjastatud digitaalselt/

/kuupäev digiallkirjas/

Lisa 1: Toiduohutus, taime- ja loomatervis

Tulemuslik	Parandamist vajav	Oluliselt parandamist vajav	Nõuetele mittevastav ja/või tehtud on finantskorrektsioon
------------	-------------------	-----------------------------	---

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
Ministeeriumi siseauditi osakonna poolt läbiviidud auditid		
Taimetervise valdkonna audit (audit nr 2024-02; aruanne allkirjastatud 20.11.2024)	<p>Anda hinnang taimepasside kontrollisüsteemi korraldusele.</p> <p>Auditi ulatus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taimepassi väljaandmise tegevusloa väljastamine; - taimse paljundus- ja istutusmaterjali turustajate üle tehtav järelevalve taimepassi nõuete täitmise osas, sh PTA ja Keskkonnaameti koostöö korraldus. 	<p>Taimepasside kontrollisüsteemi korraldus on auditeeritud ulatuses <u>parandamist vajav</u>.</p> <p>Olulisemad auditi käigus tehtud tähelepanekud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taimetervise registri avalikud päringud ei pruugi kuvada ajakohast informatsiooni taimepassi väljaandmise õiguse olemasolu osas (seotud auditi soovitus on seisuga 31.12.2024 rakendatud); - puudub kindlus, et ettevõtjaid kontrollitakse lähtuvalt riskidest ja asjakohase sagedusega (kontrollisageduse määramise põhimõtted, sh riskitegurid, millega kontrolliplaani koostamisel arvestatakse, ei ole dokumenteeritud); - ei ole tagatud määruse (EL) 2017/625 artikli 9 lõikes 4 sätestatud nõude täitmine (ametlik kontroll toimub enamasti kuni 3 tööpäeva (või enam) ette teatades. Sisemistest protseduuridest ei selgu/puuduvad analüüsid, mis kinnitaks, et kuni 3 tööpäeva ette teatamist on vajalik ja piisavalt õigustatud, sh ei ole antud järelevalveametnikele kirjalikke suuniseid otsustamiseks kontrollist etteteatamise vajalikkuse üle); - ei ole tagatud rikkumiste tuvastamisel võetavate meetmete (sh olukorras, kus ettevõttes puudub kehtiva tunnistusega taimepassi väljaandmise eest vastutav isik, sest isikul on täiendkoolitus tähtaegselt läbimata)

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
		<p>nõuetekohasus ja piisavus tagamaks, et ettevõtja heastab rikkumise ja hoidub sellest edaspidi. Puudub ettevõtjate teavitussüsteem, mis toetaks taimepassi väljaandja täienduskoolituste tähtaegset läbimist ja täidaks ühtlasi hoiatuse eesmärki tegevusloa kehtetuks tunnistamise osas;</p> <p>- PTA ja Keskkonnaameti vahel sõlmitud 10.03.2021. a koostöölepingule nr 3-3/195 lisatud taimetervise protokollid vormid ja nende täitmise juhendid ei ole ajakohased.</p>
Eesti Akrediteerimiskeskuse (EAK) poolt läbiviidud auditid/standarditele vastavuse kontrollid		
LABRIS-es läbiviidud korraline järelevalveaudit standardi EVS-EN ISO IEC 17025:2017 nõuetele vastavuse kontrollimiseks	Kontrollida vastavust EVS-EN ISO/IEC 17025:2017 nõuetele.	<p>EAK tuvastas 11 mittevastavust, kriitilisi mittevastavusi ei leitud. Mittevastavused leiti protsesside, ressursside ja juhtimissüsteemi nõuetele vastavuse osas.</p> <p>Kõik mittevastavused menetleti tähtaegselt ja peale mittevastavuste kõrvaldamist vastab LABRIS akrediteerimisnõuetele (akrediteering kehtib kuni 4.06.2025).</p>
Akrediteerimise visiit METK-is – standardi EVS-EN ISO/IEC 17025:2017 nõuetele vastavuse kontrolli audit	Kontrollida laborite vastavust standardi EVS-EN ISO/IEC 17025:2017 nõuetele.	<p>EAK tuvastas 4 mittevastavust. Kriitilisi mittevastavusi ei leitud. Mittevastavused olid seotud seadme märgistusega, puudus heakskiidukriteerium ühe seadme tulemuse õigsuse kinnitamiseks.</p> <p>Kõik mittevastavused kõrvaldati tähtaegselt.</p> <p>METK laborid on akrediteeritud vastavalt standardi ISO 17025:2017 nõuetele.</p>
Rahvusvahelise Seemnekontrolli Assotsiatsiooni (ISTA) poolt läbiviidud audit		
METK-is läbiviidud audit ISTA akrediteerimisstandardi nõuetele vastavuse kontrollimiseks.	Kontrollida laborite vastavust ISTA akrediteerimisstandardi nõuetele.	Tuvastati 4 väheolulist mittevastavust – sertifikaadi täitmise ebatäpsused, pädevusregistri ebatäpsus, töötajate monitooring vajab täpsustamist, substraadi kontroll.

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
		Kõik mittevastavused kõrvaldati tähtaegselt.
Põllumajandus- ja Toiduameti (PTA) poolt läbiviidud audit		
METK-is teostatud audit taimekaitsevahendite efektiivsuskatsete läbiviimise kontrollimiseks.	Kontrollida katseüksuse nõuetekohasust taimekaitsevahendite efektiivsuskatsete kvaliteetseks läbiviimiseks.	Tehti 2 tähelepanekut taimekaitsevahendite hoiustamise osas, mis kõrvaldati tähtaegselt.
AS Metrosert poolt läbiviidud auditid/standarditele vastavuse kontrollid		
METK-is läbiviidud sertifitseerimisauditi järelevalvevisiit järgimaks katsekeskuste vastavust standardile ISO 9001:2015 (põldkatsete läbiviimise tegevusvaldkond)	AS Metrosert järelevalvevisiidi eesmärgiks oli hinnata METK-i katsekeskuste vastavust standardi ISO 9001:2015 nõuetele.	Mittevastavusi ei tuvastatud. METK juhtimissüsteem vastab standardis ISO 9001:2015 esitatud nõuetele.
LABRIS-e kvaliteedijuhtimissüsteemi eest vastutajate poolt läbiviidud auditid/standarditele vastavuse kontrollid		
Plaanilised siseauditid LABRIS-e juhtimissüsteemi vastavuse kontrollimiseks vastavalt standardi EVS-EN ISO/IEC 17025:2017 nõuetele (7 vertikaalaudit, 2 horisontaalaudit)	Kontrollida LABRIS-e juhtimissüsteemi kirjeldavates juhenddokumentides toodud nõuete täitmist ja standardi EVS-EN ISO/IEC 17025:2017 nõuetele vastavust.	Auditite käigus leiti 16 mittevastavust ja tehti kokku 46 tähelepanekut/märkust. Mittevastavused likvideeriti auditeerimise jooksul. Mõnel juhul toimub järelkontroll 2025. aasta vertikaalauditite raames. Kriitilisi mittevastavusi ei tuvastatud.
METK-i kvaliteedijuhtimissüsteemi eest vastutajate poolt läbiviidud auditid/standarditele vastavuse kontrollid		
Laborite kvaliteedikäsiraamatu ja standardi EVS-EN ISO/IEC 17025:2017 vastavusauditid (22 auditit)	Veenduda laborite kvaliteedijuhtimissüsteemi vastavuses standardile, juhenditele ja normdokumentidele.	Auditite käigus leiti 7 väheolulist mittevastavust. Mittevastavused olid seotud seadmete ühekordse kontrolliga, tööjuhendite ebatäpsustega, töötajate pädevuskoolituse läbiviimisega. Auditite käigus leitud mittevastavused kõrvaldati tähtaegselt.
Katsekeskuste kvaliteedikäsiraamatu ja standardi EVS-EN ISO 9001	Veenduda METK-i vastavuses standardi EVS-EN ISO 9001 ja katsekeskuste kvaliteedikäsiraamatu nõuetele.	Auditite käigus mittevastavusi ei tuvastatud.

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
vastavusauditid (põldkatsete läbiviimise tegevusvaldkond, 10 auditit)		
Euroopa Komisjoni tervise- ja toiduohutuse peadirektoraadi (DG SANTE) poolt läbiviidud auditid ¹¹		
Loomatervise valdkonna ametlikud kontrollid: sigade Aafrika katk (audit nr 2024-8004)	Hinnata: <ul style="list-style-type: none"> - järelvalvemeetmeid sigade Aafrika katku varajaseks avastamiseks; - nakatunud piirkonnas haiguse leviku tõkestamiseks võetud meetmete ja tegevuste tõhusust kodusigade populatsioonides; - tõrjemeetmete tõhusust metssigade populatsioonides; - meetmete ja tegevuste tõhusust, et tõkestada haiguse levikut läbi nakatunud elussigade liikumise, värske liha, lihavalmististe või lihatoodete kaudu; - võetavate meetmete ja tegevuste üle teostatavat kvaliteedikontrolli. 	<p>Auditi tulemusel järeldatakse, et loodud on sigade Aafrika katku kontrolli all hoidmiseks tugev raamistik, mida toetavad asjakohased õigusaktid, tõrjeplaanid ja töötajate juhised. Seakasvatusettevõtete tõhus registreerimissüsteem ja sigade liikumiste jälgimine aitavad vajadusel haiguspuhanguid jälgida ja kontrolli all hoida. Selged bioohutusreeglid on aidanud kaasa haiguse kontrolli all hoidmisele. Pädev asutus on rakendanud tõhusat järelevalvet mitteärilises sektoris ja metssigade osas.</p> <p>Kodusigade puhul, kuigi planeeritud järelevalve on piisav, ei pruugi selle rakendamine talude tasandil piisav olla, mis võib mõjutada viiruse varajast avastamist.</p> <p>Viimase aasta jooksul on olnud kaks sigade Aafrika katku puhangut, mis said tänu olemasolevate tegutsemisplaanidele edukalt kontrolli alla. Metssigade populatsioon on viimastel aastatel, vaatamata riiklikule plaanile seda vähendada, aeglaselt kasvanud. Pädev asutus muutis hiljuti metssigade järelevalvet ja juurutas süsteemi jälgimaks metsseatoodetele rakendatavat kontrollisüsteemi.</p> <p>Auditi tulemusena tehti 1 soovitus.</p>
Söödahügieeni valdkonna ametlikud kontrollid (audit nr 2024-8072)	Teha kindlaks, kas ametlikke söödahügieeni kontrolle tehakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625 ning muude asjakohaste EL-i õigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 183/2005.	Auditi tulemusel järeldatakse, et Eestis on ametliku söödakontrolli kavandamine riskipõhine, kusjuures kontrollid on tehtud ja proovid on võetud kooskõlas kavandatud korraga. Ametnikud saavad oma tegevuses lähtuda pädeva keskasutuse koostatud asjakohastest juhistest, menetlustest ja korraldatud koolitusest. Ametlike proovide kontrollimiseks kasutatavad

¹¹ Auditi aruanded on leitavad: <https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit-report/EE>

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
		<p>laborid on akrediteeritud kooskõlas standardiga EN ISO/IEC 17025 ning kasutavad enamjaolt analüüsimeetodeid, mis on vastava akrediteeringuga hõlmatud.</p> <p>Hoolimata nendest positiivsetest aspektidest on mitmeid puudusi, mis vähendavad kontrollisüsteemi tõhusust. Need puudused on seotud järgmiste asjaoludega:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuidas inspektorid vastavate HACCP-kavade raames ohuanalüüsi hindavad; - ettevõtjad mõnel juhul ei kogu ega ladusta säilitatud proove nõuetekohaselt; - ametlike söödaproovide analüüsimiseks kasutatud kuuest laborist neli ei ole määratud; - proovipartiide osa dokumenteerimisega proovivõtuprotokollides on probleeme; - meetmed, mida pädev asutus võtab selleks, et ettevõtjad heastaksid nõuete rikkumise ja väldiks rikkumise kordumist, on ebapiisavad. <p>Auditi tulemusena tehti 6 soovitus.</p>
Loomades ja loomsetes saadustes esinevate toimeaine-, pestitsiidi- ja saasteainetejääkide kontroll (audit nr 2024-8083)	Auditi eesmärk oli hinnata selliste parandusmeetmete rakendamist ja tulemuslikkust, mis on võetud selleks, et täita analüüsimeetodite valideerimist käsitlevat soovitus 5, mis esitati elusloomades ja loomsetes saadustes esinevate jääkide ja saasteainete ametliku kontrolli käsitletud auditi aruandes 2021. aastal (DG(SANTE) 2021-7199).	<p>Kuigi alates 2021. aasta auditist on tehtud analüüsimeetodite valideerimises esinenud puuduste kõrvaldamisel edusamme, vähendab antimikroobikumide puhul kasutatavate sõeluuringumeetodite ebapiisav tundlikkus jääkide kontrolli süsteemi tõhusust.</p> <p>Aruandes esitatakse Eesti pädevale asutusele 1 soovitus antimikroobikumide puhul kasutatavate sõeluuringumeetodite otstarbekohasuse kohta.</p>
Kalatoodete tootmist ja turuleviimist reguleerivad toiduohutuse kontrollisüsteemid (audit nr 2024-8021)	Auditi eesmärk oli hinnata, kas pädeva asutuse kehtestatud ametliku kontrolli süsteemide korraldus ja toimimine vastavad asjaomaste Euroopa Liidu õigusaktide nõuetele ning mil määral tagatakse tõhusalt kalandustooteid	Aruandes jõutakse järeldusele, et üldiselt on olemas ametliku kontrolli süsteem, mis hõlmab kogu kalandustoodete tootmisahelat. Kehtestatud üksikasjalikud menetlused,

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
	käsitlevate Euroopa Liidu eeskirjade nõuetekohane rakendamine.	<p>suunised ja kontrollnimekirjad ning mitmesugused infotehnoloogiavahendid hõlbustavad inspektorite tööd.</p> <p>Süsteemi teatavad elemendid avaldavad selle tõhususele siiski negatiivset mõju. Seda väljendab eelkõige asjaolu, et üksikutele inspektoritele on pikema aja jooksul ainupädevus ja vastutus nende kontrolli alla kuuluvate ettevõtete ja laevade suhtes. Selline pädevus ja vastutus algab ettevõtte heakskiitmisest ja jätkub ametliku kontrolli tegemisega. Sellise ühe inimese lähenemisviisi mõju süvendavad puudused järelevalves, mis ei keskendu üksikute inspektorite töötulemustele. Probleemi kavatsetakse leevendada pädeva asutuse poolt hiljuti vastu võetud meetmetega.</p> <p>Peale selle jäeti teatavad rikkumised sageli tähelepanuta, kuigi ametliku kontrolli käigus tehti korrapäraselt kindlaks rikkumisi, neist teatati ja nende suhtes võeti järelmeetmeid.</p> <p>Auditi tulemusena tehti 2 soovitusi.</p>

Lisa 2: Põllumajandus, maaelu ja toiduturg

Tulemuslik	Parandamist vajav	Oluliselt parandamist vajav	Nõuetele mittevastav ja/või tehtud on finantskorrektsioon
------------	-------------------	-----------------------------	---

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
Ministeeriumi siseauditi osakonna ja välise audiitorbüroo (KPMG Baltics OÜ, Ernst & Young Baltics AS) poolt läbiviidud audit		
Makseasutuse (PRIA) 2024. eelarveaasta EAGF-i ja EAFRD-i sertifitseerimisaudit	Sertifitseerimisauditi käigus kontrollitakse makseasutuse valmisolekut tagada, et enne maksete tegemist on kontrollitud nende vastavust ühenduse eeskirjadele.	<p><u>Üldhinnang</u> sisekontrollisüsteemi akrediteerimiskriteeriumidele vastavuse kohta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EAGF: toimib hästi; - EAFRD: toimib hästi. <p>Arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta – märkusteta (mõlemad fondid).</p> <p>Koondhinnang on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EAGF: toimib; - EAFRD: toimib hästi. <p>Kuigi koondhinnangud fondide kohta on tulemuslikud, on auditi käigus tuvastatud olulised puudused mõnede sekkumiste makseasutuse kontrollisüsteemi osas, mille tulemusena on nende sekkumiste hinnangud ei toimi (nõuetele mittevastav) või toimib osaliselt (oluliselt parandamist vajav). <u>Tuvastatud olulised puudused ja hinnangud on järgmised:</u></p> <p><u>EAGF:</u> Mesindussektoris sekkumise toetus (toimib osaliselt):</p> <ul style="list-style-type: none"> - makseasutus ei kontrolli huvide konflikti esinemist (tehingud seotud isikutega) vastavalt enda kehtestatud kontrollijuhendile;

		<ul style="list-style-type: none"> - toetuse määrukses on topeltrahastamine järgnevate kulude osas: teabepäevade ja kursuste lektorite transpordikulu, kursuste lektoritasu; - makseasutuse kontrollisüsteem ei taga ühikuhindades sisalduvate kulude täiendavat hüvitamata jätmist kuludokumendi alusel; - makseasutus on hüvitanud võlaõiguslike lepingute alusel transpordikuludid tegelikke kulusid kindlaks tegemata (ilma kuludokumendita). <p><u>EAFRD (MAK 2014-2020):</u> Rahastamisvahend: tuvastati mitteabikõlblikud kulud.</p> <p><u>EAFRD (ÜPP strateegiakava 2023-2027):</u> Kvaliteedikavade arendamise toetus (ei toimi):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ühikuhindade kehtestamisel ei ole järgitud ausat, õiglast ja kontrollitavat arvutusmeetodit; - makseasutuse kontrollisüsteem ei taga kõigi ühikuhindadega seotud tingimuste kontrolli.
--	--	---

Lisa 3: Kalandus

Tulemuslik	Parandamist vajav	Oluliselt parandamist vajav	Nõuetele mittevastav ja/või tehtud on finantskorrektsioon
------------	-------------------	-----------------------------	---

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
Ministeeriumi siseauditi osakonna ja välise audiitorbüroo (KPMG Baltics OÜ) poolt läbiviidud tegevusauditid		
„Euroopa Merendus ja Kalandusfondi 2014–2020 rakenduskava“ tegevusauditid (väljamaksed perioodil 01.07.2023–30.06.2024), kokku 29 väljamakset	Anda hinnang Euroopa Merendus ja Kalandusfondi (EMKF) meetmete toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele.	Vt täpsemalt lisa 3.1

Lisa 3.1: EMKF tegevusauditid

Identification No	Measure	Beneficiary	Results ¹²	Category (Classification of findings)	Type	Auditor ¹³	Audit report reg nr
844217840002	Kalatöötlemisega alustavate või tegelevate ettevõtete pikaajaline investeerimislaen	MAAELU EDENDAMISE SIHTASUTUS	unqualified			KPMG	6.11-3/222
84412100005	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ühisinvesteeringute toetus	EESTI KUTSELISTE KALURITE ÜHISTU	unqualified			KPMG	6.11-3/220
84442200010	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	OSAÜHING MOROBELL	unqualified			KPMG	6.11-3/217
84442200007	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	EESTI KUTSELISTE KALURITE ÜHISTU	unqualified			KPMG	6.11-3/219
83302100184	Kalanduspiirkonna Projektitoetus	KASSARIOTSA OSAÜHING	unqualified			KPMG	6.11-3/205
862023370007	Kalandusandmete kogumise toetus	REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUS-MINISTEERIUM	qualified	16: MA/IB work related finding	minor	AA	6.11-3/203
811820790029	Merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kaitse ning taastamise toetus	KESKKONNAAMET	qualified	1.24: Public Procurement – others	minor	KPMG	6.11-3/218
823022790009	Vesiviljelusettevõtte negatiivse keskkonnamõju vähendamise toetus	OSAÜHING SIMUNA IVAX	unqualified			KPMG	6.11-3/214
84442200014	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	OSAÜHING JÄRVETÄHE	unqualified			KPMG	6.11-3/212

¹² qualified – märkustega; unqualified – märkusteta; ongoing assessment – jätkuv/täiendav hindamine

¹³ AA – audit authority (ministeeriumi siseauditi osakond)

Identification No	Measure	Beneficiary	Results ¹²	Category (Classification of findings)	Type	Auditor ¹³	Audit report reg nr
811820790027	Merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kaitse ning taastamise toetus	KESKKONNAAMET	unqualified			KPMG	6.11-3/206
84442300020	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	AKTSIASELTS LÄÄTSA KALATÖÖSTUS	unqualified			KPMG	6.11-3/221
84102200004	Tootmis- ja turustamiskavade toetus	PEIPSI KALANDUSÜHISTU	unqualified			KPMG	6.11-3/215
811821790044	Merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kaitse ning taastamise toetus	KESKKONNAAMET	unqualified			KPMG	6.11-3/207
83302100065	Kalanduspiirkonna Projektitoetus	ALUTAGUSE VALLAVALITSUS	unqualified			KPMG	6.11-3/204
83302100183	Kalanduspiirkonna Projektitoetus	MITTETULUNDUSÜHING HALDI SADAM	unqualified			KPMG	6.11-3/208
833019680915	Kalanduspiirkonna Projektitoetus	OSAÜHING PUNA AIAND	unqualified			KPMG	6.11-3/213
83402200010	Algatusrühma koostöötegevused	MITTETULUNDUSÜHING PEIPSI KALANDUSPIIRKONNA ARENDAJATE KOGU	qualified	1.24: Public Procurement – others	minor	KPMG	6.11-3/211
83201900008	Algatusrühma toetus	MITTETULUNDUSÜHING HIIUKALA	unqualified			KPMG	6.11-3/209
83201900001	Algatusrühma toetus	MITTETULUNDUSÜHING SAARTE KALANDUS	unqualified			KPMG	6.11-3/210
84412100002	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ühisinvesteeringute toetus	EESTI KALAPÜÜGIÜHISTU	unqualified			AA	6.11-3/191
84442300001	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	AKTSIASELTS JAPS	unqualified			AA	6.11-3/289

Identification No	Measure	Beneficiary	Results ¹²	Category (Classification of findings)	Type	Auditor ¹³	Audit report reg nr
84442200006	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	OSAÜHING FORTEM HOLDING	unqualified			AA	6.11-3/263
811020790015	Kalapüügi innovatsioonitoetus	TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL	qualified	7.1: Accounting and calculation errors at project level	minor	AA	6.11-3/197
844217840002	Kalatöötlemisega alustavate või tegelevate ettevõtete pikaajaline investeerimislai	MAAELU EDENDAMISE SIHTASUTUS	unqualified			KPMG	6.11-3/335
83302000317	Kalanduspiirkonna Projektitoetus	PEIPSI KAUBANDUSE OÜ	unqualified			KPMG	6.11-3/337
83302100210	Kalanduspiirkonna Projektitoetus	TURJA KALASTAJATE SELTS	unqualified			KPMG	6.11-3/338
84442300013	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	AKTSIASELTS KAJAX FISHEXPORT	unqualified			KPMG	6.11-3/334
84442300015	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	EESTI KALATOOTJATE KESKÜHISTU	unqualified			KPMG	6.11-3/333
84442200012	Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise energia- ja ressursisäästlikumaks muutmise toetus	OSAÜHING VITARSIS	unqualified			KPMG	6.11-3/336

Lisa 4: Regionaalareng ja ühistransport

Tulemuslik	Parandamist vajav	Oluliselt parandamist vajav	Nõuetele mittevastav ja/või tehtud on finantskorrektsioon
------------	-------------------	-----------------------------	---

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
Grant Thornton Baltic OÜ poolt läbiviidud audit		
AS Eesti Liinirongid kontrolltoimingud	Auditi ulatus oli 2023. ja 2024. aastal (kuni 30. juuni) tehtud majandustehingud, läbi viidud hanke- ja ostumenetlused, koosolekute protokollid, otsused ja muu teave ning asjakohased sisekorrad ja protseduurireeglid.	<p>Auditi tulemusena jõuti järeldusele, et AS Eesti Liinirongid sisekontrollisüsteem toimib olulises osas, kuid vajab mõningaid täiendusi.</p> <p>Olulisemad auditi käigus tehtud tähelepanekud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - väikehangete puhul ei ole kogu hangetega seotud dokumentatsioon kõikehõlmavalt säilitatud dokumendihaldussüsteemis; - asendusbusside teenuse ostmisel 2024. a ei ole Elron lähtunud riigihangete seadusest – teenuse ostmiseks kasutatud hankemenetlusliik ei ole kooskõlas ostetud teenuste kogumaksumusega; - põhivara objektile määratud kulunormid ei ole alati sisekorraga vastavuses. Kulunormi määramise põhimõtted vajaksid täiendavat kirjeldamist. PV arvele võtmise aktid pole nõuetekohaselt allkirjastatud.

Lisa 5: Tugifunktsioonid

Tulemuslik	Parandamist vajav	Oluliselt parandamist vajav	Nõuetele mittevastav ja/või tehtud on finantskorrektsioon
------------	-------------------	-----------------------------	---

Auditi objekt	Auditi eesmärk	Hinnang sisekontrollisüsteemile
Euroopa Komisjoni merendus- ja kalandusfondi Eesti rakenduskava vastavusaudit (DG MARE)		
Auditeerimisasutus: Maaeluministeeriumi siseauditi osakond	<p>Põhinõuetele vastavuse kontroll:</p> <ul style="list-style-type: none"> - põhinõue 16 – piisavad tegevusauditid; - põhinõue 18 – piisavad menetlused usaldusväärse auditiarvamuse esitamiseks ja iga-aastase kontrolliaruande koostamiseks. 	<p>Arvamus vastavusauditi kohta – märkusteta.</p> <p>Auditiaruande punktis 3 („Auditi ulatus“) kirjeldatud audititöö põhjal on komisjoni audiitorid saanud põhjendatud kindluse, et auditeerimisasutuse töö vastab määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 127 nõuetele, eelkõige põhinõuete 16 ja 18 puhul, ning komisjon saab seega tugineda auditeerimistulemustele, mille auditeerimisasutus on esitanud oma iga-aastases kontrolliaruandes.</p>